

INŠTITUT RS ZA SOCIALNO VARSTVO
SOCIAL PROTECTION INSTITUTE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

**Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Društvo za nenasilno
komunikacijo - Varne hiše in varne namestitve za ženske in
otroke, žrtve nasilja**

Ljubljana, maj 2023

Naročnik: **MDDSZ**
Direktorat za socialne zadeve
Štukljeva cesta 44
1000 Ljubljana

Skrbnica naloge pri naročniku: Gregor Majcen

Št. pogodbe: 2611-22-050015

Izvajalec: **Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo**
Tržaška 2
1000 Ljubljana

Skrbnik naloge pri izvajalcu: mag. Vid Žiberna

Naslov poročila: **Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Društvo za nenasilno
komunikacijo - Varne hiše in varne namestitve za ženske in otroke,
žrtve nasilja**

Avtorji poročila: mag. Vid Žiberna
dr. Mateja Černič
dr. Liljana Rihter

Drugi sodelujoči: Katarina Jožić
Lara Kobal
Katja Krš
Pia Rožman

Št. delovnega poročila: IRSSV 39/2023

Datum izdaje poročila: 31. 5. 2023

Izdaja: 01

Kopije: skrbnik naloge na MDDSZ
skrbnik pogodbe na MDDSZ
arhiv IRSSV
prosti izvodi z dovoljenjem naročnika

Odgovorna oseba: mag. Barbara Kobal Tomc, direktorica IRSSV

Seznam najpogosteje uporabljenih kratic

AS	aritmetična sredina
CSD	center za socialno delo
EUR	Evro
IRSSV	Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo
JVSP	javni verificirani socialnovarstveni programi
KC	krizni center
MAX	najvišja podana vrednost (odgovor)
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MIN	najmanjša podana vrednost (odgovor)
N	število odgovorov (uporabnikov)
NVO	nevladne organizacije
RS	Republika Slovenija
SD	standardni odklon
SVP	socialno varstveni program/i
VH	varna hiša

Uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

Besedilo ni lektorirano.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	7
2	USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV	8
	2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji	8
	2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov	9
3	USPEŠNOST PROGRAMA.....	10
4	UČINKOVITOST PROGRAMA.....	26
5	OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA	27
	5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa	27
	5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje.....	27
	5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike	28
	5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo.....	28
	5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov.....	28
	5.6 Ocena tveganja - ostalo	28
6	TRAJNOST PROGRAMA	29
7	UGOTOVITVE IN PREDLOGI	31
8	VIRI IN LITERATURA.....	34

KAZALO PREGLEDNIC

<i>Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje</i>	8
<i>Preglednica 2: Dodatni cilji programa</i>	9
<i>Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo</i>	10
<i>Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov</i>	11
<i>Preglednica 5: Aktivno sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	12
<i>Preglednica 6: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	13
<i>Preglednica 7: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	13
<i>Preglednica 8: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 9: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 10: Število pravic, s katerimi so bile seznanjene uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 11: Sklopi pravic (dokumentacija za uporabnice, frekvenca)</i>	15
<i>Preglednica 12: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	16
<i>Preglednica 13: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	17
<i>Preglednica 14: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	17
<i>Preglednica 15: Povečanje varnosti (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 16: Občutek varnosti uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 17: Ocena izvedbe varnostnega načrta (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 18: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	19
<i>Preglednica 19: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	19
<i>Preglednica 20: Razbremenitev in umiritev uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	20

Preglednica 21: Prevzemanje odgovornosti za svoja ravnanja (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	20
Preglednica 22: Soočanje s čustvi (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	20
Preglednica 23: Aktivnosti za spremembo situacije (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	21
Preglednica 24: Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	21
Preglednica 25: Skrb zase (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	21
Preglednica 26: Nove veščine (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	22
Preglednica 27: Optimizem v zvezi s prihodnostjo (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	22
Preglednica 28: Zaključena izobrazba uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)	23
Preglednica 29: Zaposlitveni status uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)	23
Preglednica 30: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)	24
Preglednica 31: Število različnih oblik pomoči (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	24
Preglednica 32: Vrste pomoči za uporabnice (dokumentacija za uporabnice, frekvence)	24
Preglednica 33: Razlog izstopa iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)	24
Preglednica 34: Kje bo živela uporabnica po izstopu iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)	25
Preglednica 35: Učinkovitost rabe programskih virov	26
Preglednica 36: Financiranje programa	27
Preglednica 37: Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki	27
Preglednica 38: Postopki	28
Preglednica 39: Dostopnost programa za uporabnike	30

KAZALO SLIK

Slika 1: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	16
--	-----------

1 UVOD

V poročilu predstavljamo ugotovitve analize podatkov programa Varne hiše in varne namestitve za ženske in otroke, žrtve nasilja, ki ga je izvajalo Društvo za nenasilno komunikacijo, za obdobje od 1. 1. 2021 – 31. 12. 2021.

Ugotovitve prikazujemo po posameznih sklopih kriterijev evalviranja:

- ustreznost ciljev za reševanje problemov posameznih skupin;
- uspešnost programa;
- učinkovitost izvedenega programa;
- ocena tveganja za izvedbo programa;
- trajnost programa.

Nekatere ugotovitve podajamo v obliki ocen, druge, kjer kvantitativno ocenjevanje ni smiselno, pa podajamo opisno. Za ocenjevanje uporabljamo lestvico od 0 (popolnoma neustrezno) do 6 (popolnoma ustrezno). Oznaka n.p. pomeni, da iz organizacije o danem vidiku nismo dobili podatka in oznaka n.o., da vidika ne ocenjujemo, ker ocena ni relevantna za dani program oz. program ocenjujemo zgolj opisno.

Pri posameznih dimenzijah kriterijev, ki jih ocenjujemo številčno, podajamo tudi vsote, deleže, koeficiente, ki nam služijo kot osnova za ocenjevanje. Ocenjevalni listi za posamezno skupino programov oz. posamezni program so priloženi na koncu splošnega dela poročila.

Na koncu poročila podajamo ključne ugotovitve in predloge za delovanje obravnavanega programa.

2 USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV

Ugotovitve v tem poglavju prikazujemo v dveh točkah. V prvi so podane osnovne informacije o ciljnih programih. V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov. Cilje programov s področja varnih hiš smo skupaj z izvajalci programov omenjenega področja in predstavniki MDDSZ prenovili v letu 2012, končno verzijo pa je potrdil tudi naročnik (MDDSZ). V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med skupne cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

V drugi točki podajamo ugotovitve glede ustreznosti ciljev programa za reševanje problemov posameznih skupin uporabnikov po naslednjih dimenzijah: primernost formulacije ciljev in ustreznost ciljev glede na tip programa. Ugotovitve podajamo opisno.

2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji

V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov.

Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje

Skupni cilji, predvideni za programe VH s področja preprečevanja nasilja	Da/Ne/Delno
aktivno sodelovanje v programu	da
boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic	da
krepitev socialne mreže	da
povečanje varnosti	da
pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti	da
spremembe na osebni ravni	da
izboljšana življenjska situacija	da
prepoznavnost programa	da
zagotovitev varnega mesta	da

Aktualni cilji obravnavanega programa se v celoti pokrivajo s cilji, ki smo jih na ravni programov VH s področja preprečevanja nasilja prenovili v letu 2012.

V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med skupne cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

Preglednica 2: Dodatni cilji programa

Dodatni cilji
/

Izvajalci programa niso navedli nobenih dodatnih ciljev, ki ne sodijo v nabor ciljev, ki smo jih na ravni programov VH s področja preprečevanja nasilja prenovili v letu 2012.

2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Primernost formulacije ciljev:

Cilji programa so v celoti ustrezno definirani.

Ustreznost ciljev glede na tip programa:

Cilji so ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

3 USPEŠNOST PROGRAMA

V programih varnih hiš merimo doseganje posameznih skupnih ciljev z naslednjimi vprašalniki: Vprašalnik za uporabnice ob vstopu v program, Vprašalnik za uporabnice ob evalvaciji oziroma izstopu iz programa in Dokumentacija za uporabnice. V juniju 2012 smo celoten sistem ciljev in vprašalnikov, ki merijo uspešnost programa, temeljito preoblikovali. Doseganje ciljev pa merimo tudi preko podatkov iz Dokumentacije o programu ter Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila za skupino programov s področja varnih hiš, zavetišč, zatočišč in materinskih domov ter drugih programov s področja preprečevanja nasilja, ki so nam jih posredovali izvajalci.

Obravnani program **Varna hiša in varne namestitve za ženske, žrtve nasilja** izvajalca **Društvo za nenasilno komunikacijo** je oddal 72 izpolnjenih vprašalnikov (od tega 32 dokumentacij za uporabnice, od tega dve podvojeni, zato smo ju izločili iz nadaljnje analize, 23 vprašalnikov ob vstopu v program, 16 vprašalnikov ob evalvaciji/izstopu in eno dokumentacijo o programu). V program je bilo v obravnavanem obdobju vključenih 48 rednih različnih uporabnikov.

V analizo smo zajeli 70 prejetih vprašalnikov in dokumentacij za uporabnike (97,2 %), kar prikazujemo v Preglednici 3.

Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo

Dokumentacija za uporabnice	30
Vprašalnik ob vstopu	23
Vprašalnik ob evalvaciji oz. izstopu	16
Dokumentacija o programu	1
Skupaj	70
Skupaj: Vstop in evalvacija/izstop za isto uporabnico (upoštevajoč zgolj identične šifre uporabnic)	11

* Če smo prejeli več evalvacijskih/izstopnih vprašalnikov posamezne uporabnice, smo upoštevali zgolj zadnjega.

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilj za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V spodnji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne kriterije za program. Za vsak cilj podajamo številčno oceno in pod preglednico še analizo podatkov, kjer so podrobneje razvidni posamezni elementi ocenjevanja doseganja posameznega cilja (Preglednica 4).

Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov

Skupni cilji	Ocena
Aktivno sodelovanje v programu	5
Boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic	4
Krepitev socialne mreže	3
Povečanje varnosti	5
Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti	6
Spremembe na osebni ravni	5
Izboljšana življenjska situacija	4
Prepoznavnost programa	5
Zagotovitev varnega mesta	opisno

Analiza vprašalnikov

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V zgornji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne cilje za program.

Omejitve pri analizi vprašalnikov:

- skupno število odgovorov ni vedno enako številu vprašalnikov, saj vsi anketiranci niso vedno odgovarjali na vsa vprašanja;
- v analizo smo vključili različne vprašalnike, ki smo jih v času od uvedbe spreminjali in dopolnjevali, zato nismo vseh vprašanj zajeli pri vseh tipih vprašalnikov;
- nekateri vprašalniki so pomanjkljivo izpolnjeni; kljub temu, da so imeli uporabniki povsod možnost označiti odgovor 98 (ne vem) in 99 (ne morem odgovoriti), na nekatera vprašanja niso odgovorili, večinoma pa nismo morali razbrati, ali je uporabnik vprašanje spregledal ali se določeno vprašanje uporabniku ni zdelo relevantno ali pa morda na vprašanje ni znal odgovoriti;
- pri cilju številka 6, kjer so izvajalke vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, smo pri ugotavljanju statistično značilnih razlik uporabili zadnji podatek, ki so ga zabeležile izvajalke, in ne nujno podatka ob izstopu;
- pri predstavitvi opisnih statistik uporabljamo izračunana povprečja na vseh enotah; kjer imamo izračune t-testa za dva odvisna vzorca (pri spremenljivkah z normalno porazdelitvijo) ali Wilcoxonov test (pri spremenljivkah, kjer porazdelitev ni normalna), je potrebno upoštevati, da smo pri izračunu upoštevali zgolj enote, za katere imamo identične šifre tako ob vstopu v program kot ob evalvaciji/izstopu iz programa, kar pomeni, da je skupno število enot lahko manjše, nekoliko pa se spremenijo tudi povprečja za zgolj te enote. Povprečij, izračunanih na manjšem številu enot, v poročilu ne predstavljamo.

Pojasnila pri interpretacijah rezultatov:

- pri interpretacijah rezultatov prikazujemo deleže (v odstotkih) ali povprečne vrednosti. Pri primerjavi med vstopom in evalvacijo/izstopom so deleži ali povprečne vrednosti lahko predstavljeni v oklepajih (npr. 4,20 oz. 4,30), prva številka vedno pomeni delež ali povprečno vrednost ob vstopu v program, druga številka pa ob evalvaciji/izstopu iz programa;
- s črko p označujemo statistično značilnost;
- pri ocenjevanju upoštevamo statistično značilne razlike pri vsaj 5-odstotni stopnji značilnosti.

Cilj 1: Aktivno sodelovanje v programu

Cilj aktivno sodelovanje v programu smo preverjali z dvema vprašanjema v dokumentaciji za uporabnice, ki so jo izpolnjevale strokovne delavke v programu.

V prvem delu vprašalnika so strokovne delavke na podlagi podatkov iz spremljanja postopkov (tj., katerih aktivnosti se udeležuje uporabnica in kako pogosto) in na podlagi drugih informacij o značilnostih uporabnice podale ocene sodelovanja uporabnice v programu ob vstopu, evalvaciji in izstopu iz programa (na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro ali 5-odlično).

Ugotavljamo, da je bila aktivnost uporabnic v povprečju najvišja ob evalvaciji (ocena 4,57), do izstopa pa je že nekoliko upadla ter je bila tudi nižja kot ob vstopu (4,14 vs. 4,41). Upad je statistično značilen.

Preglednica 5: Aktivno sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	sig.
aktivno sodelovanje uporabnice ob vstopu	29	2	5	4,41	0,824	/
aktivno sodelovanje uporabnice ob evalvaciji	14	3	5	4,57	0,646	0,083
aktivno sodelovanje uporabnice ob izstopu	21	1	5	4,14	1,195	0,025 **

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Izračunali smo razlike med vstopom in evalvacijo (p_1) in vstopom in izstopom (p_2).

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Sodelovanje uporabnic v programu so strokovne delavke vrednotile tudi v okviru sklopa vprašanj o izkušnjah z življenjem v skupnosti, in sicer ob evalvaciji in izstopu iz programa (1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro ali 5-odlično).

Podatki kažejo, da se raven aktivnega sodelovanja v času vključenosti v program v povprečju ni bistveno spreminjala (ocena 4,11 ob evalvaciji ter 4,23 ob izstopu).

Preglednica 6: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob evalvaciji					Ob izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Sodelovanje uporabnice	18	2	5	4,11	0,963	21	1	5	4,23	1,135	1,000

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 2: Boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic

Uporabnice so v vprašalnikih ob evalvaciji/izstopu iz programa vrednotile zadovoljstvo s prejetimi informacijami o pravicah in dodatnih oblikah pomoči (tako glede seznanjenosti z informacije kot glede samih informacij), in sicer na lestvici 1-zelo nezadovoljna, 2-nezadovoljna, 3-niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4-zadovoljna in 5-zelo zadovoljna.

Ugotavljamo, da so uporabnice v povprečju zelo zadovoljne s svojo seznanjenostjo tako s pravicami znotraj in zunaj programa kot z drugimi vrstami pomoči, saj so se povprečne ocene zadovoljstva gibale med 4,56 in 4,62.

Iz obravnavanih treh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,58, kar kaže na visoko raven seznanjenosti uporabnic z omenjenimi pravicami in vrstami pomoči.

Preglednica 7: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami znotraj programa – stopnja seznanjenosti	16	3	5	4,56	0,727
Seznanjenost s pravicami izven programa – stopnja seznanjenosti	16	3	5	4,62	0,718
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – stopnja seznanjenosti	16	2	5	4,56	0,813
Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (sestavljena spremenljivka) – stopnja seznanjenosti	16	2,66	5	4,58	0,752

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so bile še bolj zadovoljne tudi s samo vsebino prejetih informacij, saj so se povprečne ocene zadovoljstva z informacijami tako pri pravicah znotraj programa kot pri tistih izven gibale med 4,68 in 4,81.

Iz obravnavanih treh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami – zadovoljstvo s prejetimi informacijami, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene

spremenljivke znaša 4,74, kar kaže na visoko raven zadovoljstva uporabnic s samo vsebino in uporabnostjo prejetih informacij.

Preglednica 8: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami znotraj programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	16	4	5	4,81	0,403
Seznanjenost s pravicami izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	16	4	5	4,68	0,478
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	16	4	5	4,75	0,447
Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (sestavljena spremenljivka) – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	16	4	5	4,74	0,442

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke programa so v dokumentaciji za uporabnice zabeležile tudi oceno informiranosti in znanja uporabnic za ravnanje ob izstopu iz programa, in sicer na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično.

Povprečna ocena pri obravnavanem programu znaša 4,13, s standardnim odklonom 0,710, kar kaže na solidno raven informiranosti in znanja uporabnic.

Preglednica 9: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Informiranost in znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu	22	3	5	4,13	0,710

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke programa so v dokumentaciji za uporabnice navedle pravice, s katerimi so seznanile uporabnice. V povprečju so uporabnice seznanile s 4 do 5 različnimi pravicami oz. vrstami pomoči (razpon sega od 1 do 9 pravic oz. vrst pomoči).

Preglednica 10: Število pravic, s katerimi so bile seznanjene uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Število pravic	30	1	9	4,46	1,925

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so bile najpogosteje seznanjene z možnostmi materialne pomoči (Rdeči križ, Karitas, itd.), z Zakonom o preprečevanju nasilja v družini, z možnostjo psihoterapevtske pomoči, denarne pomoči, brezplačne pravne pomoči ter s postopki na policiji.

Preglednica 11: Sklopi pravic (dokumentacija za uporabnice, frekvenca)

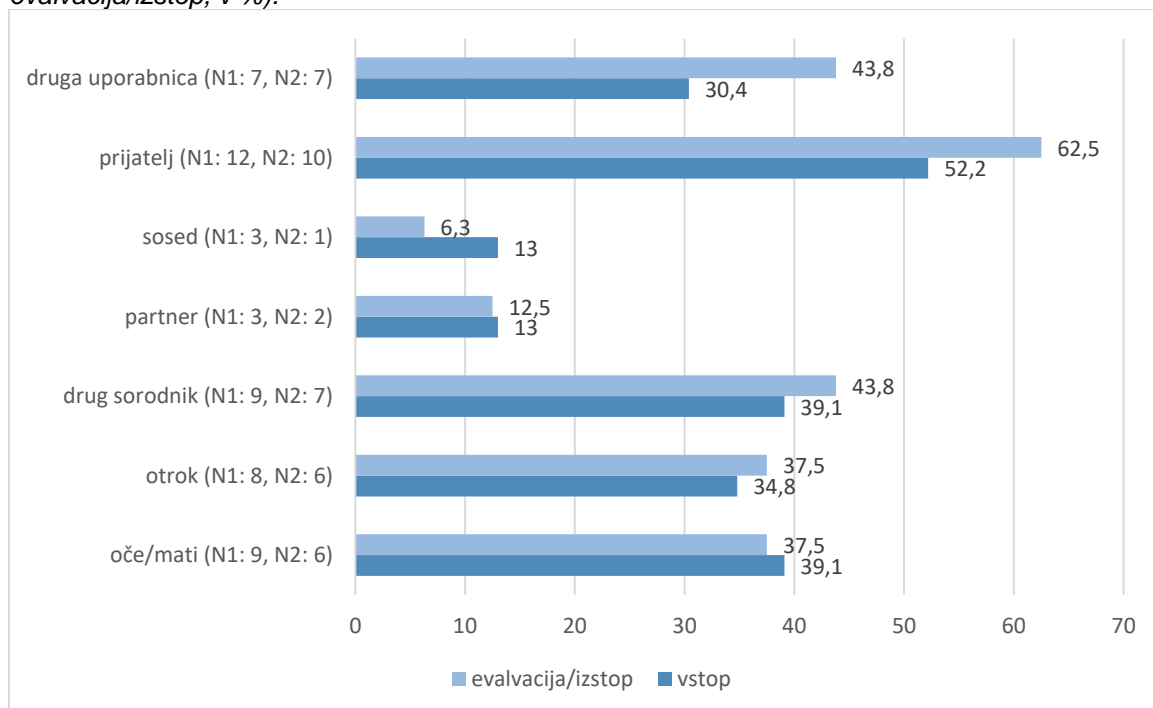
Sklopi pravic in vrst pomoči	N
Karitas, Rdeči križ (materialna pomoč)	19
Zakon o preprečevanju nasilja v družini	13
psihoterapevtska pomoč	12
denarna socialna pomoč (redna, izredna)	10
brezplačna pravna pomoč	9
kazenski zakonik, postopki na policiji (sprejemstvo, prijava nasilja, itd.)	9
dokumenti ob vstopu v VH (pogodba, pravilnik, hišni red)	7
ZPM (botrstvo)	7
razveza, delitev premoženja, skrbništvo	6
šola, vrtec, dejavnosti za otroke	6
postopki na CSD	5
skupine za samopomoč, delavnice, tečaji	4
materinski dom	3
neprofitno stanovanje, subvencija najemnine	3
odškodnina za žrtve kaznivih dejanj	3
sprejemstvo	3
Družinski zakonik	2
začasna odredba	2
drugo	11
skupaj	134

Cilj 3: Krepitev socialne mreže

Uporabnice so ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu označile, ali se z naštetimi osebami (oče/mati, otrok, drug sorodnik, partner, sosed, prijatelj, druga uporabnica ali druga oseba) lahko pogovarjajo o osebnih stvareh.

Podatki kažejo, da se uporabnice obravnavanega programa ob vstopu v program o osebnih stvareh najpogosteje pogovarjajo s prijatelji (12 oseb oz. 52,2 %), starši (devet oseb oz. 39,1 %) in drugimi sorodniki (devet oseb oz. 39,1 %). Ob evalvaciji je bila situacija do neke mere podobna – uporabnice so se o osebnih stvareh v največji meri pogovarjale s prijatelji (10 oseb oz. 62,5 %), drugimi sorodniki (sedem oseb oz. 43,8 %) in drugimi uporabnicami (sedem oseb oz. 43,8 %). Pri nobeni izmed kategorij ni prišlo do statistično značilnih razlik.

Slika 1: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 12: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
Oče/mati	11	1,000
Otrok	11	1,000
Drug sorodnik	11	1,000
Partner	11	1,000
Sosed	11	1,000
Prijatelj	11	1,000
Druga uporabnica	11	1,000
Druga oseba	11	1,000

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Na osnovi danih podatkov smo izračunali sestavljeno spremenljivko, ki prikazuje število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh.

Rezultati kažejo, da so imele uporabnice tako ob vstopu kot ob evalvaciji v povprečju na voljo približno dve osebi, s katerima so se lahko pogovarjale o osebnih stvareh.

Preglednica 13: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Velikost mreže	23	0	5	2,21	1,536	16	0	5	2,43	1,364	0,863

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V spodnji Preglednici predstavljamo opisne statistike zadovoljstva z odnosi s posameznimi osebami ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu.

Če primerjamo podatke ob vstopu in evalvaciji/izstopu, ugotovimo, da pri nobeni kategoriji oseb ni prišlo do statistično značilnih razlik v kvaliteti odnosa. Ob evalvaciji so bile uporabnice najbolj zadovoljne z odnosom s prijatelji (4,58), otroki (4,18) in drugimi sorodniki (4,10).

Preglednica 14: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Oče/mati	14	1	5	3,85	1,350	11	2	5	4,00	1,095	0,564
Otrok	15	4	5	4,67	0,488	11	1	5	4,18	1,328	0,180
Drug sorodnik	14	1	5	3,78	1,121	10	3	5	4,10	0,737	0,083
Partner	11	1	3	1,90	0,831	8	1	4	2,12	1,125	0,414
Sosed	8	2	5	3,25	1,035	8	2	5	2,87	1,125	0,157
Prijatelj	16	1	5	4,25	1,064	12	4	5	4,58	0,514	1,000
Druga uporabnica	12	3	5	4,16	0,834	10	3	5	4,00	0,666	0,317

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa. Opisne statistike, prikazane v tabeli, so izračunane na vseh veljavnih enotah.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 4: Povečanje varnosti

Uporabnice so ob vstopu v program in evalvaciji/izstopu ocenjevale zadovoljstvo z lastno varnostjo na splošno, na lestvici 1-zelo nezadovoljna, 2-nezadovoljna, 3-niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4-zadovoljna in 5-zelo zadovoljna.

Pokazalo se je, da se je po vključitvi v program občutek varnosti pri uporabnicah povečal, in sicer je narasel iz 3,00 (povprečna ocena) ob vstopu na 4,13 ob evalvaciji.

Preglednica 15: Povečanje varnosti (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Zadovoljstvo z lastno varnostjo	21	1	5	3,00	1,449	15	2	5	4,13	0,833	0,065

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Da se je z vključitvijo v program splošen občutek varnosti pri uporabnicah statistično značilno povečal, je razvidno tudi iz spodnje preglednice; narasel je iz 3,08 na 4,17 ob evalvaciji oz. iz 3,08 na 4,00 ob izstopu.

Preglednica 16: Občutek varnosti uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Občutek varnosti uporabnice ob vstopu v program	25	1	5	3,08	1,187	/
Občutek varnosti uporabnice ob morebitnih spremembah	0	/	/	/	/	/
Občutek varnosti uporabnice ob evalvaciji	6	3	5	4,17	0,753	0,041 **
Občutek varnosti uporabnice ob izstopu iz programa	23	2	5	4,00	0,904	0,014 **

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

25 uporabnic od 30 (83,3 %) je imelo izdelan varnostni načrt. Izvedbo varnostnega načrta ob izstopu iz programa so strokovne delavke ocenile za 22 uporabnic, s povprečno oceno 4,18.

Preglednica 17: Ocena izvedbe varnostnega načrta (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Izvedba varnostnega načrta	22	1	5	4,18	0,957

Cilj 5: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti

Pozitivno izkušnjo z življenjem v skupnosti smo merili z naslednjimi spremenljivkami:

- odnosi med uporabnicami (na lestvici: 1-zelo slabi, 2-slabi, 3-niti slabi niti dobri, 4-dobri, 5-zelo dobri);
- odnosi med uporabnicami in svetovalkami (na lestvici: 1-zelo slabi, 2-slabi, 3-niti slabi niti dobri, 4-dobri, 5-zelo dobri);
- ocena lastnega sodelovanja v programu z drugimi uporabnicami (1-zelo slabo, 2-slabo, 3-niti slabo niti dobro, 4-dobro, 5-zelo dobro) in
- ocena lastnega sodelovanja s svetovalkami v programu (1-zelo slabo, 2-slabo, 3-niti slabo niti dobro, 4-dobro, 5-zelo dobro).

Uporabnice v povprečju menijo, da so najboljše odnose vzpostavile s svetovalkami v programu (povprečna ocena kakovosti odnosa: 4,81), prav tako so visoko ocenile svoje sodelovanje s svetovalkami (4,75). Sodelovanje z drugimi uporabnicami je bilo nekoliko nižje, vendar še vedno zelo dobro ocenjeno s 4,56, odnos z njimi pa prav tako s 4,56.

Izračunali smo sestavljeno spremenljivko življenje v skupnosti, in sicer tako, da smo vse dane indikatorje sešteli in delili s številom indikatorjev. Povprečna ocena življenja v skupnosti tako znaša 4,67.

Preglednica 18: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Odnosi med uporabnicami v programu	16	3	5	4,56	0,629
Odnosi med uporabnicami in svetovalkami v programu	16	4	5	4,81	0,403
Sodelovanje z drugimi uporabnicami v programu	16	3	5	4,56	0,629
Sodelovanje s svetovalkami v programu	16	4	5	4,75	0,447
Življenje v skupnosti	16	3,5	5	4,67	0,527

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 6: Spremembe na osebni ravni

Spremembe na osebni ravni so vrednotile strokovne delavke v programu v več sklopih vprašanj.

Sodelovanje v programu

Primerjali smo solidarnost in toleranco uporabnic do drugih ob evalvaciji in izstopu iz programa, in sicer na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično.

Tako solidarnost kot toleranca do drugih sta se tekom vključenosti iv program nekoliko povečali (iz 4,31 na 4,57 oz. iz 4,23 na 4,35), vendar pa razlika ni statistično značilna.

Preglednica 19: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob evalvaciji					Ob izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Solidarnost	13	2	5	4,31	0,947	19	3	5	4,57	0,768	0,705
Toleranca do drugih	13	3	5	4,23	0,832	20	3	5	4,35	0,875	1,000

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke v programu so na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, in sicer ob vstopu, po določenem obdobju (2 x) in ob izstopu. V nadaljevanju predstavljamo navedene lastnosti. Povprečja »po določenem obdobju« zaradi premajhnega števila enot analize prikazujemo le enkrat.

Razbremenitev in umiritev

Podatki strokovnih delavk kažejo, da so se z vključenostjo v program uporabnice nekoliko psihično razbremenile in umirile, saj se je povprečna ocena razbremenitve in umiritve statistično značilno zvišala iz 3,29 ob vstopu na 4,25 ob evalvaciji oz. 4,00 ob izstopu.

Preglednica 20: Razbremenitev in umiritev uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	29	2	5	3,29	0,921	/
Po določenem obdobju	6	3	5	4,25	0,758	0,041 **
Ob izstopu	21	2	5	4,00	0,948	0,023 **

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Prevzemanje odgovornosti za svoja ravnanja (kako uporabnica vidi svojo vlogo in vpliv na reševanje situacije v hiši, službi, pri sodelovanju z drugimi institucijami)

Podatki strokovnih delavk kažejo, da z daljšo vključenostjo v program v povprečju narašča zmožnost in pripravljenost uporabnic, da za svoja ravnanja prevzamejo odgovornost, saj se je povprečna cena prevzemanja odgovornosti statistično značilno dvignila iz 3,40 ob vstopu na 4,05 ob izstopu.

Preglednica 21: Prevzemanje odgovornosti za svoja ravnanja (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	27	2	5	3,40	0,843	/
Po določenem obdobju	6	3	5	4,00	0,894	0,066
Ob izstopu	19	3	5	4,05	0,705	0,005 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Soočanje s čustvi (uporabnica govori o nasilju, čustvih, prepozna svoja čustva, povezana z nasiljem)

Tudi soočanje z lastnimi čustvi se s trajanjem vključenosti v program izboljšuje – zmožnost uporabnic, da se soočijo z lastnimi čustvi se je statistično značilno zvišala iz 3,93 ob vstopu na 4,50 ob izstopu.

Preglednica 22: Soočanje s čustvi (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	29	2	5	3,93	0,728	/
Po določenem obdobju	7	3	5	4,43	0,787	0,102
Ob izstopu	20	4	5	4,50	0,486	0,001 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Aktivnosti za spremembo situacije (lastna aktivnost uporabnice pri reševanju nastale situacije, prevzem pobude za aktivnosti)

Podatki strokovnih delavk kažejo, da se z daljšo vključenostjo v program poveča tudi lastna aktivnost uporabnic pri reševanju nastalih situacij (statistično značilen dvig ocene iz 3,75 ob vstopu na 4,45 ob izstopu).

Preglednica 23: Aktivnosti za spremembo situacije (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	28	2	5	3,75	0,967	/
Po določenem obdobju	7	3	5	4,57	0,787	0,066
Ob izstopu	21	3	5	4,45	0,589	0,002 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (kako uporabnica zaznava in se odziva na spremembe pri otrocih)

Izboljšalo se je tudi opravljanje starševske vloge, in sicer je naraslo iz 3,84 ob vstopu na 4,17 ob izstopu.

Preglednica 24: Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	19	2	5	3,84	0,882	/
Po določenem obdobju	6	3	5	3,92	0,917	0,414
Ob izstopu	14	3	5	4,17	0,723	0,052

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Skrb zase (uporabnica se zaveda svojih potreb, poskrbi zase, gre k zdravniku, si vzame čas zase)

Podatki strokovnih delavk kažejo na to, da se z daljšo vključenostjo v program v skrb zase in zavedanje lastnih potreb v povprečju izboljšata, saj se je ocena skrbi statistično značilno dvignila iz 3,46 ob vstopu na 4,32 ob izstopu.

Preglednica 25: Skrb zase (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	27	2	5	3,46	0,807	/
Po določenem obdobju	5	4	5	4,30	0,671	0,059
Ob izstopu	20	3	5	4,32	0,654	0,005 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Novе veščine (uporabnica zna ravnati z otrokom v posebnih situacijah (npr. agresija), artikulira potrebe in pove svoje mnenje, zna preživljati čustvene krize, gre na bankomat, avtobus, ...)

Tekom vključenosti v program se je pri uporabnicah opazno izboljšalo tudi osvajanje novih veščin. Ocena pridobivanja novih veščin se je tako statistično značilno zvišala iz 3,52 ob vstopu na 4,13 ob izstopu.

Preglednica 26: Nove veščine (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	24	2	5	3,52	0,878	/
Po določenem obdobju	5	4	5	4,50	0,707	0,109
Ob izstopu	19	3	5	4,13	0,813	0,003 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Optimizem v zvezi s prihodnostjo (uporabnica vidi rešitev svoje situacije, verjame v pozitivne izide)

Program uporabnicam učinkovito pomaga pri povečanju optimizma v zvezi s prihodnostjo. Raven optimizma se namreč pri uporabnicah tekom vključenosti v program statistično značilno povečuje, iz 3,46 ob vstopu na 3,97 ob izstopu.

Preglednica 27: Optimizem v zvezi s prihodnostjo (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	25	2	5	3,46	0,888	/
Po določenem obdobju	5	3	5	3,90	0,742	0,059
Ob izstopu	21	2	5	3,97	0,954	0,007 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V okviru cilja 6 (spremembe na osebni ravni) lahko preverimo tudi stopnje izobrazbe in zaposlitveni status pri uporabnicah. Ob vstopu v program je imela večina uporabnic opravljeno osnovno šolo ali 2-3 letno poklicno šolo (oboje po šest oseb oz. 20,0 %). Izobrazba se v času vključenosti v program ni spremenila pri nobeni izmed uporabnic.

Preglednica 28: Zaključena izobrazba uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)

	Ob vstopu	
	N	%
nedokončana osnovna šola	1	3,3
dokončana osnovna šola	6	20,0
2-3 letna poklicna šola	6	20,0
splošna ali strokovna gimnazija, štiriletna srednja šola	4	13,3
dve letna višja (strokovna) šola	3	10,0
visoka šola, fakulteta ali več	3	10,0
n.p.	7	23,3
skupaj	30	100,0

Več kot polovica uporabnic (16 oseb oz. 53,3 %) je bila ob vstopu v program brezposelnih, dobra četrtina (osem uporabnic oz. 26,7 %) pa je opravljala plačano delo. Tri uporabnice (10,0 %) so bile v pokoju. Zaposlitveni status se je v času vključenosti v program spremenil pri eni izmed uporabnic (dobila je novo zaposlitev).

Preglednica 29: Zaposlitveni status uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)

	Ob vstopu	
	N	%
opravlja plačano delo	8	26,7
opravlja priložnostno plačano delo	0	0,0
se šola	0	0,0
brezposelna	16	53,3
delovno nezmožna	0	0,0
upokojenka	2	6,7
invalidsko upokojena	1	3,3
opravlja neplačana gospodinjstva dela	0	0,0
drugo	3	10,0
skupaj	30	100,0

Cilj 7: Izboljšana življenjska situacija

V vprašalniku za ob evalvaciji/izstopu so uporabnice vrednotile dve trditvi, ki se nanašata na pomoč programa pri reševanju njihovih težav, na lestvici 1-sploš se ne strinjam, 2-se ne strinjam, 3-se niti ne strinjam niti strinjam, 4-se strinjam in 5-popolnoma se strinjam.

Uporabnice ocenjujejo, da jim je vključenost v program znatno pomagala pri reševanju njihovih težav (povprečna ocena: 4,62), prav tako so dokaj prepričane, da bodo s pomočjo programa rešile probleme, zaradi katerih so se vključile vanj (4,40).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko pomoč programa pri reševanju težav tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je 4,51.

Preglednica 30: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Program mi je do sedaj pomagal pri reševanju težav.	16	4	5	4,62	0,500
S pomočjo tega programa bom rešila probleme, zaradi katerih sem se vključila vanj.	15	3	5	4,40	0,736
Pomoč programa pri reševanju težav	16	3,5	5	4,51	0,618

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke so v dokumentaciji za uporabnice navedle vrste drugih pomoči, ki jih uporabnica potrebuje. Za uporabnice so izvajalke navedle od nič do največ sedem različnih oblik pomoči, povprečje na uporabnico pa znaša 1,73 različnih pomoči.

Preglednica 31: Število različnih oblik pomoči (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Število različnih oblik pomoči	30	0	7	1,73	1,574

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so daleč najpogosteje potrebovale različno materialno pomoč ter psihoterapevtsko pomoč. Ostale vrste pomoči (brezplačna pravna pomoč, svetovanje, delavnice, itd.) so potrebovale le posamezne uporabnice.

Preglednica 32: Vrste pomoči za uporabnice (dokumentacija za uporabnice, frekvence)

Vrste prejete pomoči za uporabnice	N
materialna pomoč (RK, Karitas, Društvo Upornik)	13
psihoterapevtska pomoč	13
botrstvo (Zveza prijateljev mladine)	4
šolanje in dejavnosti za otroke	4
brezplačna pravna pomoč	2
delavnice, tečaji	2
odškodninski zahtevek	2
drugo	12
skupaj	52

Na koncu smo izvajalke vprašali tudi po razlogu izstopa uporabnic iz programa. Večina uporabnic (13 oseb oz. 43,3 %) je program uspešno zaključila. Tri uporabnice (10,0 %) so program zaključile delno uspešno, pet uporabnic (16,7 %) pa je iz njega predčasno izstopilo.

Preglednica 33: Razlog izstopa iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)

	N	%
Program je uspešno zaključila	13	43,3
Program je deloma uspešno zaključila	3	10,0
Iz programa je izstopila predčasno	5	16,7
drugo	1	3,3
n.p.	8	26,7
skupaj	30	100,0

Zanimalo nas je še, kje nameravajo uporabnice živeti po izstopu iz programa. Največ uporabnic (sedem oseb oz. 23,3 %) bo po izstopu bivalo v varni hiši, materinskem domu ali varovanem stanovanju. Štiri uporabnice (13,3 %) bodo bivale v lastnem stanovanju, štiri v najemniškem, štiri pa pri sorodnikih (starši, otroci ali drugi sorodniki).

Preglednica 34: Kje bo živela uporabnica po izstopu iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)

	N	%
Lastna hiša ali stanovanje	4	13,3
Profitno stanovanje	3	10,0
Neprofitno stanovanje	1	3,3
Starši (stanovanje ali hiša staršev)	2	6,7
Otroci (stanovanje ali hiša otrok)	1	3,3
Drugi sorodniki (stanovanje ali hiša drugih sorodnikov)	1	3,3
Drug zavod ali institucija	0	0,0
Varna hiša	3	10,0
Varovano stanovanje	1	3,3
Materinski dom	3	10,0
Nazaj k partnerju	1	3,3
Drugo	3	10,0
n.p.	7	23,3
skupaj	30	100,0

C8: Prepoznavnost programa

Pregled aktivnosti na področju promocije programa v obravnavanem obdobju enega leta (1. 1. 2021–31. 12. 2021)¹:

- Mediji so objavili 30 daljših prispevkov o programu.
- Število klicev potencialnih uporabnic (razvidno iz postopkov): 135.
- Ocena prepoznavnosti programa strokovnih delavk v programu: 4.

C9: zagotovitev varnega mesta

Obe Lokaciji VH varni hiši sta zavarovani z ograjo in rešetkami na nižjih oknih, za dostop v hišo vsaka uporabnica dobi svojo kodo, ki se po njenem odhodu deaktivira. Skupaj z ostalimi varnostnimi mehanizmi to zadošča za zagotavljanje varnosti večine nameščenih uporabnic. Za najbolj ogrožene uporabnice bi potrebovali 24 urno varnostno službo neposredno pred hišo. Ker je to finančno neizvedljivo, je ob odkritju lokacije še vedno edina možnost selitev uporabnice.

¹ V programu je bilo zaposlenih šest strokovnih delavk.

4 UČINKOVITOST PROGRAMA

Doseganje učinkovitosti programa merimo preko podatkov iz:

- Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila in
- Končnega poročila o izvajanju socialnovarstvenega programa v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021

Učinkovitost programa ocenjujemo na podlagi naslednjih dimenzij: primernost sredstev glede na število uporabnikov; primernost razmerja opravljenega dela neposredno z uporabniki in ostalega opravljenega dela. Podajamo številčne ocene.

Preglednica 35: Učinkovitost rabe programskih virov

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost sredstev glede na število uporabnikov	728,00	4
odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99)*, specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699)	26,95	1

Opomba:

*V oklepajih navajamo standardizirane sklope šifer iz baze opravljenih postopkov.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to 728 EUR na uporabnika.

Odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99), specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699): delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša slabo tretjino, kar ocenjujemo kot neustrezno.

5 OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA

Oceno tveganja za izvedbo programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Analizo tveganja za izvedbo programa podajamo v več točkah: tveganja z vidika financiranja programa, z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa, z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike, z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa in drugih dejavnikov tveganja. Za nekatere dimenzije podajamo opisne ocene, za večino pa številčne.

5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa

Preglednica 36: *Financiranje programa*

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost letnih sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas	23.407,27	6
delež sofinanciranja MDDSZ glede na vse prihodke	38,48	5

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 23.407,27 EUR.

Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobro tretjino. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Ustreznost velikosti proračuna za namen programa: finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa

Preglednica 37: *Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki*

Kriterij	Količnik/delež	Ocena
razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih	3,89	6
formalna usposobljenost kadrov (delež zaposlenih s strokovnim izpitom)	55 %	3
povprečna stopnja izobrazbe zaposlenih (aritmetična sredina)	6,8	6
ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ (skladnost s pogodbo)	100 %	6

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog štiri uporabnike na izvajalca ustrezna obremenitev.

Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot srednje ustrezno, saj ima dobra polovica zaposlenih opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva.

Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu med malo manj kot sedmo stopnjo izobrazbe.

Ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ: Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike

Primerjava ciljne in vključene populacije: ciljna in vključena populacija se ujemata.

Ustreznost programa za vključeno populacijo: program nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov

Preglednica 38: Postopki

Kriterij	Ocena
kakovost strukture postopkov	6

Kakovost strukture postopkov: poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni.

Ustreznost postopkov glede na zastavljene cilje: postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

5.6 Ocena tveganja - ostalo

Obstoj konfliktov med zaposlenimi o metodah, ki naj bi jih uporabljali: v obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nerešenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali.

Administrativne in organizacijske ovire:

Izvajalci programa omenjajo, da preveč časa potrebujejo za zapisovanje dela z uporabniki in beleženju postopkov in trajanju opravljenega dela. Nekateri uporabniki ne želijo ali ne zmorejo sodelovati pri izpolnjevanju vprašalnikov za evalviranje programa.

Zaradi razpršenih lokacij je veliko delovnega časa povezanega tudi s prevozi. Veliko je vodstvenega dela, povezanega z vodenjem in strokovnim udejstvovanjem celotnega društva, ker nimajo za to namenjenega (financiranega) kadra. Težave pri zagotavljanju ukrepov za preprečevanje okužbe zaradi majhnih delovnih prostorov. Veliko usklajevanj dela in prisotnosti zaposlenih v času epidemije do danes (zagotavljanje ukrepov, varnosti zaposlenih in uporabnic, odsotnosti zaradi bolniških,...).

Naslednja ovira je, da sofinancerji praviloma na namenjajo sredstev za kritje stroškov izobraževanja in individualne supervizije. Prav tako je velika težava, da v večjih organizacijah, ki izvajajo različne programe, ni predvidenih sredstev za vodenje organizacije in za administrativni kader. Zaradi zahtev sofinancerjev in ne možnosti napredovanja v NVO organizacijah, se srečujejo z veliko kadrovsko stisko. Nove kadre ali kadre za nadomeščanje, ki bi izpolnjevali vse zahtevane pogoje, je nemogoče dobiti. Spremembe pravilnikov grejo v smer rahljanja kadrovskih pogojev, vendar po izkušnjah zaposlenih ne zadoščajo.

6 TRAJNOST PROGRAMA

Oceno trajnosti programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Trajnost programa ocenjujemo preko deležev povratnikov iz istega ali drugih programov ter razlogov za povratništvo in števila let delovanja programa. Posamezne dimenzije ocenjujemo opisno. Oceno trajnosti programa pa podajamo tudi na podlagi dejavnikov dostopnosti programa.

Delež povratnikov in razlogi: uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program je bilo v letu 2021 po podatkih izvajalcev 10 %. To je približno polovica tistih, ki se vrnejo k povzročitelju nasilja. Več je takih, ki se vključijo v svetovalni proces, kot takih, ki bi v tem obdobju iskale namestitve. Pri ponovnem umiku običajno mine daljše obdobje, praviloma eno leto po odhodu.

Delež uporabnikov iz drugih programov in razlogi: 76 % uporabnic je prišlo iz drugih programov. Od 41 nameščenih žensk je 36 žensk (76 %) prišlo v program iz drugih (namestitvenih) programov (dve iz MD, ena iz druge VH, 33 iz KC za žrtve nasilja).

Delež uporabnikov, ki obiskujejo poleg obravnavanega programa, še vsaj en drug SVP: je v obravnavanem letu znašal 50 %. Vsaj 50 % uporabnic ali njihovih otrok je zaradi ekonomske stiske vključenih v eno od humanitarnih organizacij (ZPM – Botrstvo, Volja najde pot, RK, Karitas). Cca 20 % je vključenih v psihiatrično, klinično psihološko in zdravstveno obravnavo v zdravstvenih institucijah, cca 5 % uporabnic je vključenih v organizacije za

zdravljenje odvisnosti (SVP znotraj NVO, zdravstvene ustanove). Iste uporabnice so praviloma vključene v več zunanjih pomoči, zato odstotka ni možno seštevati.

Število let delovanja programa: program deluje od decembra 2004, torej približno 19 let.

Preglednica 39: Dostopnost programa za uporabnike

Kriterij	Ocena
čakalna doba	6
arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim	2
dostopnost informacij o programu na spletu	5

Čakalna doba – podatek izvajalcev

Po klicu uporabnice, ki potrebuje namestitev, z njo opravijo uvodni razgovor praviloma isti ali naslednji dan. Namestitev izvedejo naslednji dan po uvodnem razgovoru oz. v skladu z načrtom, ki ga naredijo z uporabnico. Če se na uvodnem razgovoru izkaže, da namestitev v VH ni ustrezna rešitev za uporabnico, v sodelovanju z njo takoj navežejo stik z drugim ustreznim programom oz. jo informirajo z drugimi oblikami pomoči. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Urnik dela

Zaposlene so v programu prisotne od 8-19 h ob ponedeljkih, sredah in petkih ter od 8-16 h ob torkih in četrtek. Izven delovnega časa so 24 ur na dan, sedem dni v tednu dosegljive na dežurnem telefonu za nameščene uporabnice. Delovni čas po potrebi prilagajajo posameznim situacijam in okoliščinam uporabnic. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim

Obe enoti imata veliko stopnic in nista prilagojeni žrtvam z gibalno oviranostjo. Štiri stanovanja, kjer izvajajo varne namestitve, so v blokkih, dostopna z dvigalom, s klančino za dostop do bloka. Eno stanovanje je brez dvigala in nedostopno za gibalno ovirane uporabnice. V programu sicer ne zaznavajo klicev uporabnic, ki so v celoti gibalno ovirane, vendar to pripisujejo bolj temu, da je pomanjkanje takšnih mest splošno znano in ne dejanske odsotnosti potrebe po takšnih namestitvah. To ocenjujemo kot manj ustrezno.

Dostopnost javnega prevoza

Vse enote se nahajajo na lokacijah z vso potrebno infrastrukturo, povsod je v neposredni bližini tudi javni avtobusni in železniški prevoz. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Vidnost, označenost prostorov programa

Ni označb za VH, gre za tajno lokacijo. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Dostopnost informacij o programu na spletu

Na spletni strani programa je ustrezno navedenih pet od šestih ocenjevanih elementov, manjka neposredni elektronski naslov VH, objavljen je zgolj splošni »info« e-naslov društva. Taka sporočila se lahko hitro izgubijo ali pa uporabniki ne želijo posredovati svojih zelo osebnih sporočil. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

7 UGOTOVITVE IN PREDLOGI

a) Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Cilji programa so v celoti ustrezno definirani in ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

b) Uspešnost in učinkovitost programa

Program je popolnoma uspešno (ocenjeno z oceno 6 na lestvici od 0 do 6) dosegal cilj skupine JVSP VH s področja preprečevanja nasilja: pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti; zelo uspešno (ocenjeno z oceno 5) je dosegal cilj: aktivno sodelovanje v programu, povečanje varnosti, spremembe na osebni ravni, prepoznavnost programa; uspešno (ocenjeno z oceno 4) je dosegal cilja: boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic; izboljšana življenjska situacija; srednje uspešno (ocenjeno z oceno 3) je dosegal cilj krepitev socialne mreže.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to 728 EUR na uporabnika. Delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša slabo tretjino, kar ocenjujemo kot neustrezno.

c) Ocena tveganja za izvedbo programa

Financiranje programa

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 23.407,27 EUR. Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobro tretjino. To ocenjujemo kot zelo ustrezno. Finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

Primernost kadrov

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog štiri uporabnike na izvajalca ustrezna obremenitev. Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot srednje ustrezno, saj ima dobra polovica zaposlenih opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva. Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu malo manj kot sedmo stopnjo izobrazbe. Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

Ustreznosti programa za uporabnike

Ciljna in vključena populacija se v celoti ujemata. Program tudi nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

Ustreznost prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

Beleženje in izvajanje ustreznih postopkov

Poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni. Postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

Ostala tveganja

V obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nerešenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali.

Izvajalci programa omenjajo, da preveč časa potrebujejo za zapisovanje dela z uporabniki in beleženje postopkov in trajanje opravljenega dela. Nekateri uporabniki ne želijo ali ne zmorejo sodelovati pri izpolnjevanju vprašalnikov za evalviranje programa.

Zaradi razpršenih lokacij je veliko delovnega časa povezanega tudi s prevozi. Veliko je vodstvenega dela, povezanega z vodenjem in strokovnim udejstvovanjem celotnega društva, ker nimajo za to namenjenega (financiranega) kadra. Težave pri zagotavljanju ukrepov za preprečevanje okužbe zaradi majhnih delovnih prostorov. Veliko usklajevanj dela in prisotnosti zaposlenih v času epidemije do danes.

Naslednja ovira je, da sofinancerji praviloma na namenjajo sredstev za kritje stroškov izobraževanja in individualne supervizije. Prav tako je velika težava, da v večjih organizacijah, ki izvajajo različne programe, ni predvidenih sredstev za vodenje organizacije in za administrativni kader. Zaradi zahtev sofinancerjev in ne možnosti napredovanja v NVO organizacijah se srečujejo z veliko kadrovske stisko. Nove kadre ali kadre za nadomeščanje, ki bi izpolnjevali vse zahtevane pogoje, je težko dobiti. Spremembe pravilnikov grejo v smer rahljanja kadrovske pogojev, vendar po izkušnjah zaposlenih ne zadoščajo.

Predloga

Glede uporabnikov, ki ne želijo ali ne zmorejo sodelovati pri izpolnjevanju vprašalnikov za evalviranje programa so v ta namen objavljena navodila. In sicer je kljub subjektivnemu vplivu dovoljena pomoč strokovnih delavk pri izpolnjevanju vprašalnikov. Svetujemo tudi, da za izpolnjevanje vprašalnikov strokovne delavke najdejo pravi trenutek, morda ne takoj, ko uporabnica pride v program v stiski, ampak v trenutkih, ko je nekoliko razbremenjena stiske.

Glede kadrov pa glavnemu financerju programa (MDDSZ) prelagamo za bolj kakovostno in tekoče delo v programu naslednje:

- dodatno zaposlitev za vodenje in administriranje glede na število zaposlenih;
- opustitev pogoja opravljenega strokovnega izpita za nadomeščanje;
- podaljšanje časa na eno leto, ko zaposleni po nastopu zaposlitve lahko opravi strokovni izpit;
- priznana osnova za plačo zaposlenega glede na leta delovne dobe v NVO (kar omogoča napredovanje).

d) Kriterij trajnosti

Kroženje uporabnikov

Uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnili in ponovno obiskovali program, je bilo v letu 2021 po podatkih izvajalcev 10 %. To je približno polovica tistih, ki se vrnejo k povzročitelju nasilja.

Od 41 nameščenih uporabnic je 36 uporabnic (76 %) prišlo v program iz drugih (namestitvenih) programov (dve iz MD, ena iz druge VH, 33 iz KC za žrtve nasilja). Delež uporabnikov, ki obiskujejo poleg obravnavanega programa še vsaj en drug SVP, je v obravnavanem letu znašal 50 %. Vsaj 50 % uporabnic ali njihovih otrok je zaradi ekonomske stiske vključenih v eno od humanitarnih organizacij (ZPM – Botrstvo, Volja najde pot, RK, Karitas). Cca 20 % je vključenih v psihiatrično, klinično psihološko in zdravstveno obravnavo v zdravstvenih institucijah, cca 5 % uporabnic je vključenih v organizacije za zdravljenje odvisnosti (SVP znotraj NVO, zdravstvene ustanove). Iste uporabnice so praviloma vključene v več zunanjih pomoči, zato odstotka ni možno seštevati.

Program deluje od decembra 2004, torej približno 19 let.

Dostopnost programa za uporabnike

Po klicu uporabnice, ki potrebuje namestitev, z njo opravijo uvodni razgovor praviloma isti ali naslednji dan. Namestitev izvedejo naslednji dan po uvodnem razgovoru oz. v skladu z načrtom, ki ga naredijo z uporabnico. Če se na uvodnem razgovoru izkaže, da namestitev v VH ni ustrezna rešitev za uporabnico, v sodelovanju z njo takoj navežejo stik z drugim ustreznim programom oz. jo informirajo z drugimi oblikami pomoči. Zaposlene so v programu prisotne od 8-19 h ob ponedeljkih, sredah in petkih ter od 8-16 h ob torkih in četrtek. Izven delovnega časa so 24 ur na dan, sedem dni v tednu dosegljive na dežurnem telefonu za nameščene uporabnice. Delovni čas po potrebi prilagajajo posameznim situacijam in okoliščinam uporabnic. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Obe enoti imata veliko stopnic in nista prilagojeni žrtvam z gibalno oviranostjo. Štiri stanovanja, kjer izvajajo varne namestitve, so v blokkih, dostopna z dvigalom, s klančino za dostop do bloka. Eno stanovanje je brez dvigala in nedostopno za gibalno ovirane uporabnice. V programu sicer ne zaznavajo klicev uporabnic, ki so v celoti gibalno ovirane, vendar to pripisujejo bolj temu, da je pomanjkanje takšnih mest splošno znano in ne dejanski odsotnosti potrebe po takšnih namestitvah. To ocenjujemo kot manj ustrezno.

Vse enote se nahajajo na lokacijah z vso potrebno infrastrukturo, povsod je v neposredni bližini tudi javni avtobusni in železniški prevoz. Ni označb za VH, gre za tajno lokacijo. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Na spletni strani programa je ustrezno navedenih pet od šestih ocenjevanih elementov, manjka neposredni elektronski naslov VH, objavljen je zgolj splošni »info« e-naslov društva. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Predlog

Predlagamo, da na spletni strani programa oz. zavihku, namenjenemu VH, dodajo neposredni elektronski naslov VH in ne zgolj splošnega »info« e-naslova društva. Praksa kaže, da se

sporočila na splošne »info« e-naslova društev lahko hitro izgubijo ali pa uporabniki ne želijo posredovati svojih zelo osebnih sporočil.

8 VIRI IN LITERATURA

- Izpolnjena Končna poročila o izvajanju programa socialnega varstva v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 za C programe – splošni obrazec.
- Prejeto gradivo izvajalcev JSVP: vprašalniki, nabori ciljev, zbirniki, dokumentacije, intervjuji, odgovori preko e-pošte in video konferenc.
- Spletna stran obravnavanega izvajalca SVP.